

**ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫ
НАЦЫЯНАЛЬнай АКАДЭМІІ
НАВУК БЕЛАРУСІ**

**ЛЕПЕЛЬСКІ РАЁННЫ
ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ
ЛЕПЕЛЬСКІ РАЁННЫ
КРАЗНАЎЧЫ МУЗЕЙ**

П Р А Г Р А М А
Навукова-практычнай канферэнцыі

ІХ ЛЕПЕЛЬСКІЯ ЧЫТАННІ

г. Лепель, 15–16 кастрычніка 2021 г.

ЗАПРАШАЕМ НАВЕДАЦЬ

Лепельскі раённы краязнаўчы музей
г. Лепель, вул. Калініна, 66, тэл. +375 2132 39490

Археалагічную навукова-музейную экспазіцыю
Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі
г. Мінск, вул. Акадэмічная, 1, тэл. +375 17 3791834

АРГКАМІТЭТ

Кісялевіч Міхаіл Леанідавіч – старшыня Лепельскага раённага выканаўчага камітэта (сустаршыня аргкамітэта);

Лакіза Вадзім Леанідавіч – дырэктар дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт (сустаршыня аргкамітэта);

Азаронак Віктар Уладзіміравіч – намеснік старшыні Лепельскага раённага выканаўчага камітэта

Шэўко Фёдар Аляксеевіч – намеснік дырэктара дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі” па агульных пытаннях;

Барадзейка Алена Іванаўна – начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Лепельскага раённага выканаўчага камітэта;

Салаўянаў Андрэй Пятровіч – вучоны сакратар дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Стэльмах Аліна Уладзіміраўна – дырэктар установы культуры “Лепельскі раённы краязнаўчы музей”;

Грэбень Яўген Аляксандравіч – загадчык кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт”;

Клімаў Марат Васільевіч – старшы навуковы супрацоўнік аддзела археалогіі Сярэдніх вякоў і Новага часу дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі” (адказны сакратар).

Парадак працы канферэнцыі

15 кастрычніка

09.00 – 10.00	Рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі.
10.00 – 10.30	Пленарнае пасяджэнне
10.30 – 12.30	Праца канферэнцыі
12.30 – 13.00	Кава-паўза
13.00 – 15.00	Праца канферэнцыі
15.00 – 15.30	Кава-паўза
15.30 – 17.30	Праца канферэнцыі
17.30 – 18.00	Экскурсійная праграма. Наведванне гістарычнага цэнтра горада
18.00 – 20.00	Сяброўская вячэра

16 кастрычніка

10.00 – 12.00	Праца канферэнцыі. Падвядзенне вынікаў
13.00	Ад'езд удзельнікаў канферэнцыі

РЭГЛАМЕНТ ПРАЦЫ:
выступленні з дакладамі – да 10 хвілін.

ПРАЦОЎНЫЯ МОВЫ:
беларуская, руская.

15 кастрычніка 2021 г.

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЕДЖАННЕ

Прывітальнае слова Кісялевіча Міхаіла Леанідавіча,
старшыні Лепельскага раённага выканаўчага камітэта

Прывітальнае слова Лакізы Вадзіма Леанідавіча,
дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі,
кандыдата гістарычных навук, дацэнта

Прывітальнае слова Салаўянава Андрэя Пятровіча,
вучонага сакратара Інстытута гісторыі НАН Беларусі,
кандыдата гістарычных навук, дацэнта

Выступленні з дакладамі

СЕКЦЫЯ I. ЛЕПЕЛЬШЧЫНА СТАРАЖЫТНАЯ

Чарняўскі Максім Міхайлавіч – загадчык аддзела археалогіі першабытнага грамадства дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Даследаванні паселішча каменнага – жалезнага вякоў Бярэзіча I у 2019–2021 гадах”*.

Шадыра Вадзім Іосіфавіч – вядучы навуковы супрацоўнік аддзела археалогіі Сярэдніх вякоў і Новага часу дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: *“Старажытнасці Лепельшчыны як храналагічныя індыкатары эпохі жалезнага веку”*.

Вайцяховіч Андрэй Вячаслававіч – загадчык аддзела археалогіі Сярэдніх вякоў і Новага часу дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: *“Курганы Лепельшчыны”*.

Пазднякоў Валерый Сямёнавіч – загадчык аддзела археаграфіі ўстановы “Беларускі навукова-даследчы інстытут дакументазнаўства і архіўнай справы”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Лепель, Лепельскі замак і Лепельская воласць у час Лівонскай вайны (неапублікаваныя дакументы 1566 г.)”*.

Клімаў Марат Васільевіч – старшы навуковы супрацоўнік аддзела археалогіі Сярэдніх вякоў і Новага часу дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: *“Фартэцыя Суша. Вынікі новага абследавання”*.

Голубеў Валянцін Фёдаравіч – загадчык цэнтра гісторыі Беларусі IX – XVIII стагоддзяў і спецыяльных гістарычных навук дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, доктар гістарычных навук, прафесар.

Тэма даклада: *“Новыя дакументы па гісторыі Лепеля і Лепельшчыны XVI ст. з Галоўнага архіва старажытных актаў (Варшава)”*.

СЕКЦЫЯ II. ЛЕПЕЛЬШЧЫНА Ў XIX – ПАЧАТКУ XX стст.

Ерашэвіч Аляксандр Уладзіміравіч – дацэнт кафедры эканамічнай гісторыі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Яўрэйскія грашовыя зборы ў Лепельскім павеце (20–50-я гг. XIX ст.)”*.

Антановіч Зінаіда Васільеўна – дацэнт кафедры крыніцазнаўства Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Асабовы склад духавенства Лепельскага рымска-каталіцкага дэканата ў сярэдзіне XIX ст. паводле матэрыялаў НГАБ”*.

Філатава Алена Мікалаеўна – вядучы навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі Беларусі канца XVIII – пачатку XX стагоддзяў дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Антоний Фиалковский Могилевский католический митрополит – уроженец Лепеля”*.

Новік Наталля Яўгенаўна – загадчык аддзела гісторыі Беларусі канца XVIII – пачатку XX стагоддзяў дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: *“Из истории подготовки специалистов транспорта в Лепеле (1814–1886 гг.)”*.

Даўгач Таццяна Валянцінаўна – старшы навуковы супрацоўнік аддзела спецыяльных гістарычных даследаванняў дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Эга-дакументы як крыніца па гісторыі сялянскіх хваляванняў на Лепельшчыне падчас скасавання прыгону”*.

Лабачэўская Вольга Аляксандраўна – прафесар кафедры культуралогіі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры”, доктар мастацтвазнаўства, прафесар.

Дучыц Людзіла Уладзіміраўна – археолаг, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Да біяграфіі Міхаіла Францавіча Кусцінскага (1829–1905): радавод і сямейныя маёнкі”*.

Сасонкіна Валянціна Фёдараўна – правізар-спецыяліст арганізацыйна-фармацэўтычнага аддзела рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства “Белфармацыя”, старшыня клуба гісторыі фармацыі пры грамадскім аб’яднанні фармацэўтычных работнікаў “ФАРМАБЕЛ”.

Шабуня Вікторыя Міхайлаўна – студэнтка 5-га курса фармацэўтычнага факультэта ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт”.

Тэма даклада: *“Научный труд управляющего аптекой в Лепеле Марка Орлиса “Краткий курс судебной химии” (1900)”*.

Аўсейчык Уладзімір Яўгенавіч – дацэнт кафедры архітэктуры ўстановы адукацыі “Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Этнічныя вобразы ў фальклорнай традыцыі беларусаў Лепельшчыны (на матэрыялах XIX – пачатку XXI ст.)”*.

Буевіч Таццяна Уладзіміраўна – намеснік дырэктара установы “Дзяржаўны архіў Віцебскай вобласці”.

Тэма даклада: *“Статистические сведения о г. Лепеле и Лепельском уезде на 28 января 1897 г. (по результатам Первой всеобщей переписи населения Российской империи 1897 года)”*.

Карпекін Канстанцін Рыгоравіч – галоўны захавальнік фондаў установы “Дзяржаўны архіў Віцебскай вобласці”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Будаўніцтва яўрэйскіх грамадскіх лазняў з мікватамі ў Лепельскім павеце ў канцы XIX – пачатку XX ст.”*

Вароніч Таццяна Уладзіміраўна – дацэнт установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Бюджэт горада Лепеля (конец XIX–XX вв.)”*.

Мянчэня Сяргей Віктаравіч – старшы выкладчык кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт”.

Тэма даклада: *“Алкаголь у жыцці сялян Лепельшчыны пачатку XX ст. (наводле твораў А. Пічолкі (1869–1943 гг.))”*.

Мішына Вера Іванаўна – старшы выкладчык кафедры сацыяльных камунікацый установы адукацыі “Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт”.

Тэма даклада: *“Народна-педагагічныя традыцыі Лепельшчыны”*.

Мішын Павел Іванавіч – спецыяліст аддзела СІТУ установы адукацыі “Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт”.

Тэма даклада: *“Сімвалічныя функцыі стала ў народна-медыцынскіх практыках лекаваня “пуду” (наводле фальклорна-этнаграфічных матэрыялаў Лепельшчыны)”*.

Воюш Руслан Валер’евіч – намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце дзяржаўнай установы адукацыі “Багатырская базавая школа Полацкага раёна”.

Тэма даклада: *“Лепельскі ўезд в годы Первой мировой войны”*.

СЕКЦЫЯ ІІІ. ГІСТОРЫЯ ЛЕПЕЛЯ І ЛЕПЕЛЬСКАГА КРАЮ ў ХХ – ХХІ стст.

Тухта Валерыі Уладзіміравіч – настаўнік гісторыі дзяржаўнай установы адукацыі “Слабадская яслі-сад – сярэдняя школа Лепельскага раёна”.

Тэма даклада: *“Лепельскае раённае таварыства краязнаўства. Дзейнасць у 1920-я гады”*.

Ляшкевіч Элона Аляксандраўна – навуковы супрацоўнік аддзела захавання і выкарыстання археалагічнай спадчыны дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”

Тэма даклада: *“Археалагічныя даследаванні на тэрыторыі Лепельскага і Ушацкага раёнаў у 1920–1930-е гг.”*

Агеенка Тацыяна Мікалаеўна – навуковы супрацоўнік аддзела публікацый дзяржаўнай установы “Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь”.

Тэма даклада: *“Міжваенная Лепельшчына ў дакументах парткомплекса (1921–1939 гг.)”*.

Бараноўскі Аляксандр Віктаравіч – навуковы супрацоўнік аддзела навішай гісторыі Беларусі дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”.

Тэма даклада: *“Арганізацыя і ліквідацыя Бачэйкаўскага савета Віцебскай губерні”*.

Шкіранда Фёдар Іванавіч – краязнаўца, г. Віцебск.

Тэма даклада: *“Веселовский польский сельский совет”*.

Фёдарова Ірына Сяргееўна – літаратурны рэдактар Выдавецкага дома “Ювелірная Расія” Медыя-холдынга JUNWEX.

Тэма даклада: *“История края в лицах. Воспоминания военного врача Н. Н. Богоявленского. Презентация книги “Вдали от Петрограда”*.

Новікаў Сяргей Яўгеневіч – загадчык кафедры гісторыі, сусветнай культуры і турызму ўстановы адукацыі “Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: *“Лепельская аперацыя 1941 года: стан і вынікі даследавання праблемы праз 10 гадоў”*.

Кулінок Святаслаў Валянцінавіч -- загадчык аддзела публікацый дзяржаўнай установы “Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Штурм партызанамі г. Лепель в октябре 1943 г.”*

Крыварот Анатоль Аляксеевіч – вядучы навуковы супрацоўнік цэнтра ваеннай гісторыі дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Смаленскія партызанскія фарміраванні на тэрыторыі Лепельшчыны (1943–1944 гг.)”*.

Грэбень Яўген Аляксандравіч – загадчык кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: *“Повседневность мирного населения Полоцко-Лепельской партизанской зоны (по материалам устной истории)”*.

Леаненка Станіслаў Пятровіч – навуковы супрацоўнік дзяржаўнай установы “Бешанковіцкі раённы гісторыка-краязнаўчы музей”.

Тэма даклада: *“Ураджэнец Лепельшчыны камандзір партызанскай брыгады “За Савецкую Беларусь” Аляксандр Мікітавіч Базылевіч”*.

Сумко Алена Вячаславаўна – дацэнт кафедры гісторыі і турызму ўстановы адукацыі “Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Экстрэмальная гастронамія ваеннай Лепельшчыны (на матэрыялах палявых даследаванняў)”*.

Корсак Алеся Іосіфаўна – загадчык кафедры гісторыі і турызму ўстановы адукацыі “Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: *“Первичные места захоронения личного состава советских партизанских формирований на Лепельщине”*.

Кузняцова-Ціманова Аляксандра Уладзіміраўна – старшы навуковы супрацоўнік цэнтра ваеннай гісторыі дзяржаўнай навуковай установы “Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат гістарычных навук.

Тэма даклада: *“Исследование участия граждан и уроженцев Беларуси в локальных войнах и военных конфликтах 1950–1991 гг. (на примере Лепельского района)”*.

Баранова Ала Савічна – дацэнт кафедры педагогікі установы адукацыі “Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт”, кандыдат педагогічных навук.

Тэма даклада: *“Выхаваўчы патэнцыял лірыкі Я. Журбы”*.

Слесарава Таццяна Пятроўна – дацэнт кафедры агульнага і рускага мовазнаўства ўстановы адукацыі “Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Машэрава”, кандыдат філалагічных навук.

Тэма даклада: *“Зялёны Лепель... Сэрыу мілы!”, или Апельтив “зелень” в ономастическом пространстве Лепельщины”*.

ВАЖНЕЙШЫЯ ПАДЗЕІ ІНСТЫТУТА ГІСТОРЫІ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСІ ЗА 2020–2021 ГАДЫ

9–10 красавіка 2020 г. у г. Мінску праведзена Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (завочная) “Еўропа: актуальныя праблемы этнакультуры”.

5–6 мая 2020 г. у г. Мінску сумесна з Міністэрствам абароны Рэспублікі Беларусь праведзена Міжнародная навуковая канферэнцыя “1945. Год Вялікай Перамогі (75-годдзю Вялікай Перамогі прысвячаецца)”.

29 чэрвеня – 1 ліпеня 2020 г. у г. Мінску праведзена Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя “Антрапалогія і дэмаграфія чалавека ва ўмовах сацыяльна-эканамічных змяненняў у мінулым і ў цяперашні час”.

18 верасня 2020 г. у г. Лідзе сумесна з Лідскім гісторыка-мастацкім музеем праведзена навукова-практычная канферэнцыя “Гісторыка-культурная спадчына Лідчыны”, прымеркаваная да 430-годдзя атрымання г. Ліда Магдэбургскага права.

25 верасня 2020 г. у г. Глыбокае сумесна з Глыбоцкім раённым выканаўчым камітэтам, Міжнародным дзяржаўным экалагічным інстытутам імя А. Д. Сахарова БДУ і Рыма-Каталіцкім Касцёлам у Беларусі праведзена навукова-практычная канферэнцыя “Беларусь, Глыбоцкі край і Эдвард Вайніловіч”.

1–2 кастрычніка 2020 г. у а. г. Крэва сумесна са Смаргонскім раённым выканаўчым камітэтам праведзена II Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя “Крэўскія чытанні: гісторыя, археалогія, культурная спадчына Крэва”.

28–30 кастрычніка 2020 г. у г. Мінску праведзена Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя “Вынікі археалагічных даследаванняў на тэрыторыі Беларусі ў 2019 годзе”.

30 кастрычніка 2020 г. у г. Ашмяны сумесна з Ашмянскім раённым выканаўчым камітэтам праведзена IX Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя “Гальшанскія чытанні” “Канфесійнае жыццё Ашмяншчыны. X – XX стст.”.

5–6 лістапада 2020 г. у г. Мінску праведзена Міжнародная навуковая канферэнцыя (завочная) “Метадалогія гістарычнага даследавання: дасягненні, праблемы, перспектывы”.

26–27 лістапада 2020 г. у г. Мінску праведзена Міжнародная навуковая канферэнцыя (анлайн) “Канцлер ВКЛ Астафій Багданавіч Валовіч (1520–1587): жыццё, дзейнасць, спадчына”.

18–19 сакавіка 2021 г. у г. Мінску праведзена Міжнародная навуковая канферэнцыя “Рыжскі мір 1921 года ў лёсе беларускага народа (да 100-годдзя заключэння)”.

14–16 красавіка 2021 г. у г. Мінску сумесна з Саветам маладых вучоных Інстытута гісторыі НАН Беларусі праведзена IV-я канферэнцыя маладых даследчыкаў Інстытута гісторыі НАН Беларусі “ARS LONGA: навуковыя дасягненні, праекты, перспектывы”.

19 мая 2021 г. у г. Мінску і Лагойску праведзена Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя “Вынікі археалагічных даследаванняў на тэрыторыі Беларусі ў 2020 годзе”.

24–25 чэрвеня 2021 г. у г. Гродна праведзена Міжнародная навуковая канферэнцыя “Германская агрэсія супраць СССР (да 80-годдзя трагедыі пачатку Вялікай Айчыннай вайны)”.

28–30 чэрвеня 2021 г. у г. Мінску праведзена Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя “Сучасная антрапалогія: праблемы вывучэння палеантрапалогіі, гістарычнай дэмаграфіі, працэсаў морфафункцыянальнай і сацыяльнай адаптацыі”.

13–14 жніўня 2021 г. у г. Свіслач (Гродзенская вобл.) сумесна з Свіслацкім раённым выканаўчым камітэтам, Міжнародным дзяржаўным экалагічным інстытутам імя А. Д. Сахарова БДУ і Рыма-Каталіцкім Касцёлам у Беларусі праведзена навукова-практычная канферэнцыя “Беларусь, Свіслацкі край і Эдвард Вайніловіч (да 765-годдзя г. Свіслач)”.

23 верасня 2021 г. у г. Мінску сумесна з Беларускай сельскагаспадарчай бібліятэкай ім. І. С. Лупіновіча Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі праведзена Міжнародная навуковая канферэнцыя “Сельская гаспадарка Беларусі скрозь прызму навуковых даследаванняў (XIX – пачатак XXI ст.)”.

Для запісаў

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках выканання Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2021–2025 гг. “Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы” (навуковы кіраўнік – член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар А.А. Каваленя) падпраграмы “Гісторыя” (навуковы кіраўнік – кандыдат гістарычных навук, дацэнт В.Л. Лакіза).

